

HENRIK - EN TÖNT

Pjäsen kan bearbetas med elever antingen med hjälp av de mera allmänna frågorna eller genom att tillägga övningar från KiVa Skolas lärarhandbok för årskurs 7 (temana 2,3,4).

Allmänna frågor:

1. Hurdana tankar väckte föreställningen? (Det kan vara lättare att väcka diskussion genom att först be eleverna skriva ner sina tankar på papper och sedan diskutera tankarna tillsammans.)
2. Hur kändes det för Henrik då han blev mobbad i högstadiet?
[Han kände sig ensam, utanför, av mindre värde än andra, arg, rädlös, ful, töntig]
3. Mobbningen pågick länge, men upphörde till sist. Varför?
[Henrik "hittade" sig själv, han kom på att han fick vara den han var. Baskern. Han började själv stå upp för sig själv, han var på sätt och vis tvungen att lösa situationen självständigt. Först orsakade han förvirring hos mobbarna genom att prata konstiga saker, sedan började han använda sig av baskern som blev en del av honom. När han bar sin basker stod han ut från gruppen och även andra började respektera det. I gymnasiet förändrades allt till det bättre, trots att Henrik var rädd för problem även där.]
4. Hur var det för Henrik som vuxen, påverkade mobbningen honom även då?
[Ja. Trots att Henrik fick vänner i gymnasiet, började tycka om sig själv och var lycklig på många sätt och vis, minns han mobbningen och upplevelsen av att vara en tönt - Henrik kan fortfarande må dåligt i sitt stora svarta hål, där det är mörkt, kallt och ensamt.]
5. Varför blev Henrik mobbad?
[Det fanns ingen riktig orsak. Då skolan började var Henrik ny i en stad där alla kände varandra. Han var kort, blyg, nyfiken, snäll. När mobbningen hade pågått ett tag började klasskamraterna se honom som en tönt, som om han förtjänade att bli mobbad.]
6. Varför ingrep inte vuxna i mobbningen?
[De försökte men visste inte hur. I Henriks skola hade de vuxna svårt att ingripa i mobbningen, eftersom alla tänkte att det inte var just deras uppgift, man bollade ansvaret vidare till andra.]
7. Hurdana känslor väckte föreställningen hos dig?

KiVa TEMAN:

Föreställningen har kopplingar till flera övningar och gruppdiskussioner, vilket möjliggör en fördjupning i olika teman beroende på vilka teman man redan har behandlat och vilken synvinkel man upplever som mest fördelaktig. Du kan alltså välja ett tema som ni t.ex. ännu inte har hunnit gå igenom eller som har de mest passande övningarna för bearbetning av pjäsen tillsammans med eleverna.

TEMA 2

Vilka känslor väckte föreställningen hos dig?

s. 102 Känslologeneratoren kan användas till att först göra en lista över känslor med brainstorm-metoden, och till att därefter namnge de känslor som föreställningen väckte. Man kan även tillsammans fundera på vilken sak, del eller människa som väckte känslorna.

Känslor i samband med mobbning

s. 108 Diskussionsunderlag för delen Mobbning och empati kan bearbetas till att motsvara föreställningen.

- Hurdana känslor kände Henrik?

[Han kände sig ensam, utanför, av mindre värde än andra, arg, rädlös, ful, töntig]

- Vad kände mobbarna?

[Henrik tänkte att de kanske mådde dåligt, att de måste bli av med sin egen ångest genom att angripa någon som inte skulle ge tillbaka. Kanske fick mobbningen dem att må bättre.]

- Hur uppfattade de andra situationen (t.ex. Henriks kompisar, vuxna)?

[Henriks kompisar var kanske inte riktiga vänner och dessutom var de själva också antagligen rädda för att bli mobbade, alltså hjälpte de inte Henrik. I Henriks skola hade de vuxna svårt att ingripa i mobbningen, eftersom alla tänkte att det inte var just deras uppgift, man bollade över ansvaret till andra. Föräldrarna förstod situationen, de stod vid Henriks sida och berättade för honom att han är speciell, att ha inte gör något felaktigt och att mobbningen inte är Henriks fel.]

Från frågorna ovan kan man fortsätta till mera allmänna frågor gällande empati i lärarhandboken.

s.113 Artisten Kanas intervju kan användas genom att inrikta frågorna till pjäsen.

- Hur blev Henrik mobbad?

[Fysiskt, verbalt, och indirekt. Pjäsen visade mera av fysisk mobbning, men Henrik konstaterade att den psykiska (indirekta) mobbningen var värst, att känna sig vara mindre värd än andra.]

- Varför blev han mobbad?

[Det fanns ingen riktig orsak. Då skolan började var Henrik ny i en stad där alla kände varandra. Han var kort, blyg, nyfiken, snäll. När mobbningen pågick ett tag började klasskamraterna se honom som en tönt, som om han förtjänade att bli mobbad.]

- Ingrep någon i mobbningen? Vem? Hur?

[Henriks kompisar hjälpte inte honom. I Henriks skola hade de vuxna svårt att ingripa i mobbningen, eftersom alla tänkte att det inte var just deras uppgift, man bollade över ansvaret till andra. Föräldrarna förstod situationen, de stod vid Henriks sida och berättade för honom att han är speciell, att ha inte gör något felaktigt och att mobbningen inte är Henriks fel.]

- Varför ingrep Henriks kompisar inte i mobbningen?

[Henriks kompisar var kanske inte riktiga vänner och dessutom var de antagligen själva också rädda för att bli mobbade, det är svårt att försvara den som blir mobbad om ingen annan gör det.]

- Hur reagerade Henriks föräldrar i situationen?

[Föräldrarna förstod situationen, de stod vid Henriks sida och berättade för honom att han är speciell, att ha inte gör något felaktigt och att mobbningen inte är Henriks fel.]

Vill man fortsätta med temat, så kan man på en mera allmän nivå t.ex. fortsätta till övningarna på s. 116-117 Mobbningens motkrafter i individen (A eller B)

I föreställningen blev Henrik inte respekterad. Man kan fortsätta att behandla begreppet respekt:

s. 119 Hur visar man respekt? Hur märks det om någon inte respekterar en annan?

s. 122 En stämpel i pannan

s. 126 Mobbning och respekt

TEMA 3

Mobbningen kan ha många olika ansikten, hur blev Henrik mobbad?

[Fysiskt, verbalt, och indirekt. Pjäsen visade mera av fysisk mobbning, men Henrik konstaterade att den psykiska (indirekta) mobbningen var värst, att känna sig vara mindre värd än andra.]

Man kan fortsätta med följande

s. 134 Olika former av mobbning

s. 136 Den dolda mobbningens många ansikten: tre kortfilmer

Varför mobbade Henriks mobbare honom?

[Det fanns ingen riktig orsak. Då skolan började var Henrik ny i en stad där alla kände varandra.

Han var kort, blyg, nyfiken, snäll. När mobbningen pågick ett tag började klasskamraterna se honom som en tönt, som om han förtjänade att bli mobbad. Henrik tänkte att de kanske mådde dåligt, att de måste bli av med sin egen ångest genom att angripa någon som inte skulle ge tillbaka. Kanske fick mobbningen dem att må bättre.]

Man kan även fortsätta med

s. 157 Varför mobbar mobbaren?

s. 159 Mobbarens belöning?

TEMA 4

s. 167 En f.d. mobbare berättar: Emmi. Intervjun kan användas genom att inrikta frågorna på pjäsen.

- Vilken form av mobbning beskrevs i pjäsen?

[Fysisk, verbal, och indirekt. Pjäsen visade mera av fysisk mobbning, men Henrik konstaterade att den psykiska (indirekta) mobbningen var värst, att känna sig vara mindre värd än andra.]

- Vem eller vilka mobbade? Varför?

[Calle, Jonas från samma klass med sitt gäng, även elever från andra klasser och några flickor. Då Henrik gick i nian slog en kille från årskurs sju honom. Det kändes som att verkligen många elever i skolan deltog i mobbningen. Det fanns ingen riktig orsak. Då skolan började var Henrik ny i staden där alla kände varandra. Han var kort, blyg, nyfiken, snäll. När mobbningen pågick ett tag började klasskamraterna se honom som en tönt, som om han förtjänade att bli mobbad.]

- Hur reagerade de andra eleverna? Blev Henrik försvarad?

[Han blev inte försvarad, andra reagerade likgiltigt. Inte ens Henriks kompisar hjälpte honom, eftersom de själva var rädda för att bli mobbade. Mycket senare, då Henrik hade börjat använda baskern, kom någon och sade att han är cool.]

- Hur har mobbningen senare påverkat hans liv?

[Trots att Henrik fick vänner i gymnasiet, började tycka om sig själv och var lycklig på många sätt och vis, minns han mobbningen och upplevelsen av att vara en tönt - Henrik kan fortfarande må dåligt i sitt stora svarta hål, där det är mörkt, kallt och ensamt.]

- Vad hjälpte honom att klara sig genom dessa erfarenheter?

Man kan fortsätta med dessa

s. 168 Hur går det för den mobbade?

s. 168 Hur går det för mobbaren?

s. 173 Vad är det värsta med mobbningen?

[Detta kan man hänvisa till föreställningens slut, då Henrik berättar att det finns saker som vi alla kan göra. Lyssna, släppa jagjagjag bubblan. Lyssna på andra, kanske hjälpa dem som är mobbade.]

s. 173 ”Det hänger på oss!”

s. 174 – 177 Upp till försvar (A eller B)